

Analýza – Spolek a
možnosti jeho účasti při
plánované výstavbě

Rekapitulace Vašeho dotazu

Ve vašem dotazu píšete, že se ve vaší obci plánuje zastavění poslední nezastavěné louky. Na naše doporučení jste se rozhodla založit spolek a ptáte se nás:

- 1) Musí být člen výboru spolku, případně i člen spolku občanem obce? Existuje věkové omezení pro členství ve spolku?
- 2) Kdo stanovuje výši členských příspěvků a jaká je nejnižší částka členského příspěvku?
- 3) Má starostka povinnost jednat se zástupci spolku?
- 4) V čem je postavení spolku silnější než postavení jednotlivce?
- 5) Co konkrétně můžete jako spolek podniknout?

Podrobný právní rozbor najdete na straně 3 tohoto dokumentu.

Užitečné odkazy

Poradna Frank Bold průběžně zpracovává shrnující právní manuály. Pro lepší pochopení problému a řešení Vašeho případu Vám doporučujeme k bližšímu pročtení následující manuály, na které dále v textu odkazujeme:

Účast spolku v řízeních

dostupný z: <https://frankbold.org/poradna/spravni-rizeni/ucastnici-spravniho-rizeni/spolky-ve-spravnim-rizeni/rada/ucast-spolku-v-rizenich#ippc>

Zástupce veřejnosti

dostupný z: <https://frankbold.org/poradna/uzemni-planovani/uzemni-planovani/zastupce-verejnosti/rada/zastupce-verejnosti>

Územní plány obcí

dostupný z: <https://frankbold.org/poradna/uzemni-planovani/uzemni-planovani/nastroje-uzemniho-planovani/rada/uzemni-plany-obci>

Základní spolkový checklist

dostupný z: <https://frankbold.org/infografika/zakladni-spolkovy-checklist>

Podrobný právní rozbor

Zákon nestanovuje, kdo přesně může být členem spolku nebo výboru, může jím být tedy kdokoliv. Na oprávnění spolku nemá vliv, jaké osoby jsou jeho členem. Dále platí, že není stanoveno žádné věkové omezení pro člena spolku. Podmínky členství lze upravit ve stanovách spolku.

Totéž platí o členských příspěvcích, příspěvek není povinný a opět záleží na úpravě ve stanovách. Pokud ale není ve stanovách upraven způsob určení výše členského příspěvku, musí z nich být odváděny daně. Proto pokud zvažujete výběr členských příspěvků ve spolku, doporučujeme si způsob určení výše upravit ve stanovách. Standardní bývá, že o výši členského příspěvku rozhoduje členská schůze vždy na následující rok. Příkladáme odkaz na náš [Základní spolkový checklist](#), ve kterém naleznete stručný přehled toho, co je vhodné v rámci fungování spolku řešit a co mít na paměti.

Zákon výslovně nestanoví povinnost starostky odpovídat na maily či dopisy. To, že by starostka a další funkcionáři obce měli odpovídat na maily od občanů by teoreticky bylo možné vztáhnout pod obecnou povinnost při výkonu veřejné funkce. Pokud se ale nejedná o nějakou formálně procesní komunikaci, není tato povinnost právně vymahatelná.

Obecně má spolek silnější postavení než jednotlivec, jelikož je mu umožněna účast ve více řízeních než jednotlivci. Co se týče územního plánování, je možno podávat připomínky a námítky. Připomínky může podat každý, tedy i spolek ([§ 52 odst. 3 zákona č. 183/2006 Sb., stavební zákon](#)). Neakceptování připomínek nemusí úřad ničím odůvodňovat, zatímco o námítkách musí být v řízení rozhodnuto. Z toho důvodu je lepší uplatnit námítky, pokud máte tu možnost. I proto by mohlo být přínosné založit spolek. Spolek totiž může mít zároveň postavení zástupce veřejnosti, který je oprávněn podávat námítky ([§ 52 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., stavební zákon](#)). Zástupcem veřejnosti je možné se stát na základě zmocnění určitého počtu občanů, kteří uplatnili věcně shodnou připomínku. Více o zástupci veřejnosti a přesných počtech obyvatel k jeho zmocnění se můžete dočíst v našem manuálu [Zástupce veřejnosti](#).

Územní plán se vydává ve formě opatření obecné povahy. Dotčené spolky pak mohou podat návrh na zrušení opatření obecné povahy ke krajskému soudu do 1 roku ode dne, kdy územní plán nabyl účinnosti. Více o zapojení do procesu územního plánování a návrhu na zrušení opatření obecné povahy si můžete přečíst v našem manuálu [Územní plány obcí](#).

Spolky se dále mohou účastnit správních řízení vedených podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, při nichž mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny ([§ 70 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny](#)). Spolky musí přitom splnit tyto 3 podmínky: 1. mít ve stanovách uvedený jako hlavní cíl spolku ochranu přírody a krajiny, 2. podat si žádost o informování úřadem o zahajovaných řízeních, 3. do 8 dnů od zahájení řízení se přihlásit jako účastník. Spolek se pak může účastnit např. řízení o povolení kácení stromů.

Privilegované postavení spolku se může uplatnit zejména v situacích, kdy bude u plánované výstavby probíhat proces posuzování vlivů na životní prostředí - EIA. Případy, v jakých se uskutečňuje EIA, jsou vymezeny [v příloze č. 1 k zákonu č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí](#). V tomto případě mohou spolky, které existují alespoň tři roky nebo je svým podpisem podpořilo alespoň 200 osob napadnout negativní závěr zjišťovacího řízení (rozhodnutí, že se kompletní EIA provádět nebude).

Dále se mohou spolky účastnit řízení navazujících na EIA, kterými jsou hlavně územní a stavební řízení. Jako účastník řízení má pak spolek opět silnější právní postavení, protože opět může uplatňovat námítky.

Pokud by v daném případě proces EIA neprobíhal, nemůže se spolek účastnit řízení jako účastník. V takovém případě může podat pouze připomínky. V současnosti se totiž spolek může stát účastníkem řízení pouze v případě již výše zmíněného řízení vedeného podle [zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny](#) a dále podle [zákona č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmě a o její nápravě a o změně některých zákonů](#). Více informací o účasti spolku v řízeních si můžete přečíst v našem manuálu [Účast spolku v řízeních](#).

Zpracováno k 29. 1. 2020.

Právní poradna Frank Bold radí v případech, kdy je dotčen veřejný zájem, a to zejména v otázkách životního prostředí, boje proti korupci a nezákonného postupu úředníků. Podrobnější informace o tom, jak poradna funguje, si můžete přečíst [ZDE](#).

Podpořte nás svým darem

Práce našich právních poradců je možná i díky Vaší podpoře. Pomozte svým finančním darem zachovat kvalitní bezplatné právní poradenství ve veřejném zájmu. Pro zaslání daru můžete využít [dárcovský formulář](#).
Děkujeme.

Další tipy

Poradna Frank Bold průběžně zpracovává právní manuály k oblastem, na které se často ptáte. Mohlo by Vás zajímat také:

Jak jedná spolek navenek

dostupný z: <https://frankbold.org/poradna/spolky-a-zapojeni-verejnosti/spolky/fungovani-spolku/rada/jak-jedna-spolek-navenek>

Územní řízení

dostupný z: <https://frankbold.org/poradna/stavebni-a-uzemni-rizeni/stavebni-a-uzemni-rizeni/uzemni-rizeni/rada/uzemni-rizeni>

Stavební řízení

dostupný z: <https://frankbold.org/poradna/stavebni-a-uzemni-rizeni/stavebni-a-uzemni-rizeni/uzemni-rizeni/rada/uzemni-rizeni>

Nabízíme Vám

Naším cílem je podporovat lidi, kteří se aktivně zajímají o dění kolem sebe – Občany 2.0. Nabízíme jim proto služby nad rámec bezplatného právního poradenství. Z Vašeho dotazu jsme nabyli dojmu, že právě Vy do kategorie Občan 2.0 patříte, neboť se aktivně zajímáte o dění ve svém okolí a informujete o něm ostatní občany.

[Staňte se proto i Vy Občanem 2.0](#) a připojte se tak ke stovkám Občanů 2.0 z celé České republiky, kteří se různým způsobem a podle svých možností zapojují do veřejného života.